

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, színház-utca 95. sz. a.,
I. em. hátul az udvarban,
hol a szerkesztő hétköznapiakon délelőtti
10—12 óra között,
és Bolonya, mester-utca 325. sz. a.,
hol minden délután találhatók.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
„előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt; félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.
HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sorát 4 kr. (1—10 sor
helye 40 kr.) Nagyobb és többeszi hárde-
téseknél kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bélyegdíja 30 kr.
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők.

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Gusztáv; Bécsben: Daube G. L. s társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelike Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

32. szám.

Brassó, Csütörtök, márczius 18-án.

II. évfolyam 1886.

Egy magyar ügy.

Segesvár, 1886. márczius 15.

A szabadság ujjaébredésének napján fontos és életbevágó magyar kérdés előtt állunk. — A kérdés specziális jellegű, csak minket érdekel és ezt a vidéket. De ugyanakkor magyar ügy; a nemzetiségek, illetőleg a szászok közé ékel, számban csekély, de hazafiságban nagy magyarság közös érdeke.

Csak egy templomépítés az egész; csak a reformált egyházat illeti. A reformált egyház azonban magyar nemzeti egyház, Erdély magyarságának legerősebb védőbástyája. Az erdélyrészi magyarságot ez az egyház tartotta fenn évszázadok óta, ez mentette meg az eloláhosodástól és elnémetesedéstől.

Habár, mint a nagy Kossuth mondja: „tény az, hogy a magyar, a nemzeti élet liktetéséből kikerülve, eltótosodik, eloláhosodik, de soha sem németesedik el; hogy az erdélyi szász, kikerülve a szász nemzetiségi élet sodrából, eloláhosodik; de az oláh sohasem szászosodik, épen úgy, mint nem magyarosodik” — mindazonáltal elég a magyarságnak a művelődésben való stagnálás, hogy ne emelkedhessék.

E maroknyi magyarság művelődését, a hazafiságnak szélesebb körökben való fejlesztését, a magyar nemzeti művelődés emelését nagyban előmozdítani az egyéb közművelődési eszközökön kívül egy biztos, reális alapokra fektetett magyar egyház volna hivatala. Segesvár magyarsága többet nem tehet a maga erejéből, mint eddig tett. Vállat vállhoz téve, mindegyikünk meghozza áldozatát az egyház s nemzet oltárára.

De mi ez ahhoz képest, a mi szükségeltetnék? ... Egy csepp víz a tengerben. E maroknyi magyarság fentart oly társadalmi intézményeket, mint nálánál nagyobb magyarság sok helyütt nem. S a terhet nem vetjük le vállainkról, mert talán nyomja, hanem elviseljük szívesen, könnyeden; mert táplál azon tudat, hogy azt a magyarságért, az édes hazáért hordozzuk.

Sok bajunk között egyik legnagyobb az egyházi élet hiánya. Azon a ponton vagyunk, hogy népünk kivetkőzik ősi vallásából, mert hiányzik a kapocs társadalom és egyház között. Pedig a népnek vallás kell, hogy fenn-

tartsa erkölce s jelleme tisztaságát. A népnek egyház és iskola kell, mely fejleszse benne a hazafiúi szellemet és művelődést.

Mert „tény az — mondja Kossuth — hogy ott, a hol a magyar nemzeti élet és művelődés erősen lüktet, a német könnyen magyarosodik, a tót meglehetősen, az oláh szerfelett nehezen.”

Eltekintve azonban ettől, eltekintve a nemzeti jellegű egyház befolyásától a testvérművelődésekre, csak a saját néptünk szükségét véve alapul: égető szükség itt egy magyar nemzeti egyház megteremtése, erősítése. Nem akarunk mi kifelé hatni, van elég teendőnk idebenn. Csak a stílyedéstől akarjuk megmenteni népünket, mert fájdalom, de tapasztaljuk, hogy ennek előjelei mutatkoznak néptünkben. „A stílyedés t. i. csak a kulturális tekintetben alantasabb elemek felé történhet, fölfelé soha.”

Ha néptünket teljesen magára hagyjuk, ez be is fog következni. Ennek akarjuk elejét venni mi, e kis vizezeppje a nagy tengernek, egy reformált anyaegyház felállítása által. Es erős bizodalunk, hogy célját értük; erős bizodalunk, hogy szent ügyünk iránt rokonszenvezni fognak első sorban jobb viszonyok között élő hitrokonaink. Erős bizodalunk, hogy Erdély magyarsága nem fogja bezárni ajtaját a hozzá folyamodó honfitárs előtt; erős bizodalunk, hogy azon ügy, melynek élén egy Bethlen Gábor gróf áll, győzelmet fog aratni.

Az a dicsfény, mely az ő homlokát környezi, az ő nymbusa reánk is száll s ez a remény kettőzi bizalmunkat. Egyrészt az erdélyrészi kultúregylet, másrészt hitrokonaink s az erdélyrészi magyarság áldozatkészsége, melylyel minden magyar ügyet felkarolt, bátorított fel arra, hogy egy Segesvárt felállítandó reformált anyaegyház megteremtésének nehéz munkájába fogjunk. A hol eddig kopogtattunk, mindenütt nyílt ajtókra találtunk s így él bennünk a hit, hogy mához egy évre itt fog állani Segesvár egyik helyén egy — habár egyszerű — reformált templom.

Ez most a mi magyar ügyünk. Ezért kértünk most. Hinni akarjuk, hogy az a magyarság, mely mindenkor áldozatkésznek bizonyult ott, a hol hazafias célról van szó, nem fog csalatkozni reményében.

Hinni akarjuk, hogy nemsokára azon kel-

lemes helyzetben leszünk, hogy anyaegyházunk szószékéről halljuk elhangzani e szavakat:

„Hazádnak rendületlenül
Légy hive, oh magyar!”

Hinni akarjuk, hogy magyar egyházunk támogatásával egygyel is több megdönthetetlen védőbástyát emel magának az erdélyrészi magyarság.

Adja isten, hogy úgy legyen! —.

Belföld.

Országgyűlés. Márczius 15-én folyt a köztörvényhatósági reformjavaslat tárgyalása. Az utolsó szónokok az előadó és a különvélemény benyújtója voltak. Dárday előadó a javaslat elfogadását ajánlja.

Bartha Miklós ismert határozati javaslata mellett szól. Mindketten a nemzetiségi szónokok s különösen Trutia ellen polemizálnak. Bartha Miklós kijelenti, hogy a közművelődési egylet működésével ellensúlyozza az államellenes törekvéseket, terjeszti az elhanyagolt román nép közt a művelődést; megvédi ezt, és a lelkiismeretellen izgatók ellenében terjeszti a magyar kultúra áldásait.

Tisza miniszterelnök nagy hatást keltő beszédet tartott; visszautasította Ugron gyanúsításait s az Apponyi állításait. A nemzetiségi szónokokkal szemben kijelenti, hogy a törvényjavaslat nem a nemzetiségek ellen, hanem az államellenes törekvések ellen irányul.

Szilágyi beszédét illetőleg kijelenti, hogy a jelenlegi megyei autonómia keretében szeretné a javításokat eszközölni, de a kinevezési rendszer behozatalát, a mit Szilágyi kíván, sajnálatosnak tartaná. Grünwaldal szemben megjegyzi, hogy Grünwald tulzásainak nagy része van abban, hogy a megye iránt a bizalom megrendült.

A képviselőház 16-án délben a megejtett névszerinti szavazás alkalmával a köztörvényhatósági törvényjavaslatot 207 szavazattal 141 ellenében, tehát hatvan szavazattöbbséggel elfogadta a részletes tárgyalás alapjául.

Külföld.

Miniszterválság. Bécsből márczius 5-éről sürgönyzik nekünk, hogy Pino kereskedelmi miniszter leköszönt. Leköszönése azon tárgyalásokkal van kapcsolatban, melyek a magyar kormányval folytatottak.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Az unió katonája.

— Beszély az amerikai polgárháborúból. —
(Folytatás.)
II.

A sebláz meglehetősen rohammal lepte meg a beteg Hillert, de szerencsére gyorsan is mult el. Nemsokára annyira felüdült, hogy fölkelhetett s fel-alá járhatott; de karja csakugyan merev maradt. Szegénynek nem volt mit tennie.

Estéknént bizalmas családi vacsora alkalmával, a kedves Magdalis oldalán elbeszélgettek s ilyenkor megtudta szívélyes házigazdája s földije amerikai élményeit. Grothe András rajnaparti volt, a kit többemagával egy telepítő-társulat elcsábított, hogy Tennessee keleti részében letelepüljön. Rövid idő múlva belátták a megcsalatottak, hogy a zengzetes ígéretek, melyekkel csalogatták, soha teljesedésbe nem mehetnek. Tennessee keleti részének földje nagyon köves és kevésbé termékeny. A kukoricza- s burgonyaföldek csak kevés hasznot hajtanak, sulyos buzaföld pedig nincs. Sok települő elégtelenlén helyzetével, ezért elhagyta Tenessét és Missouri, Illinois és Wisconsinba mentek. Grothe is szívesen követte volna őket, de elvégre nem hagyhatta itt oly könnyen földjét, a melybe belefektette egész vagyonát, négyezer dollárnál többet.

Most midőn már meg volt művelve, eladhatta volna egy szomszédjának, a ki azonban csak tizenöt száz dollárt akart érte adni, ez pedig igen kevés volt. — Grothe értett a szőlőműveléshez; több év óta tett kísérleteket szőlőtőkékkel, nem kimélve pénzt és fáradságot. Végre 1862-ben először sikerült neki. Ekkor azonban jött a konföderáltak hordája s megsemmisítette szorgalma gyümölcsét.

Igy mult el tizennégy nap. Ekkor fontos hírek érkeztek. Grant tábornok nagy győzelmet aratott. A konföderáltak menekülve s betegen jöttek vissza Kentuckyból. Ismét bebarangolták a partvidéket, de most még dühösebbek, erkölعتelenebbek s arcátlanabbak voltak, mint valaha.

Egy reggelen így szólt Grothe Hillerhez:

— Épen most tudom meg egy itt ellovagolt szomszédtól, hogy John Morgan rablóbandája ismét mutatkozik e vidéken. Most, Hiller, ha drága életed, el kell rejtőznöd. Ha ezek a vad emberek megtudják, hogy menedéket adok egy sebesült unionistának, ugy halálos bizonyos, sőt még én is rosszul járhatok. Ezen nyomorult időkben könnyen akad gonoszlelkű áruló. Nem szabad téged itt találni, ha motoznának.

— Semmi esetre sem! — mondá Károly. — Semmi szín alatt sem akarlak téged s hozzád tartozóidat bajba ejteni. Nos, Pompejus, mit tudsz?

— Biztos rejtekbe viszek!

S Hiller követte őt. A néger átvezette védenczét a legázolt szőlő-ültetvényen keresztül egy keskeny bejáratu hasadékba. Itt lámpát gyújtottak s beléptek a barlangba. Egyike volt ez azon földalatti üregeknek, a minő Tennessee s Kentucky mészköves talajában elég van; leghíresebb az utóbbi államnak ugynevezett „mammuth-barlangja.”

— De ezt az üreget bizonyára mások is fogják ismerni, — vélekedék a német.

— Mindenesetre, — felelé mosolyogva a néger; — de nem ez a tulajdonképeni rejtekhely.

Ezzel egy vékony, könnyű létrát támasztott a meredek sziklafalhoz, melynek felső végén szűk hasadék látszott.

— Oda fel, uram!

Károly felhagott a létrán, a hasadékot át behatolt egy második barlangba, mely felülről mély kőhasadások által gyengén volt megvilágítva. Kísérője követte őt.

— Élelmiszert s ivóvizet már hoztam ide számára, — mondá a néger; — a lámpát is megtarthatja, de csak végső szükség esetében gyujtsa meg. Mihelyt lenn vagyok, huzza fel magához a könnyű létrát, uram. Itt rejtőztem el egykoron a szükségben. Az alabamai négerfogók össze-visszatartak mindent odalenn a barlangban, de senki sem gondolt arra, hogy itt fönna valaki elrejtve lehet. Ezt a rejtekhelyet

HIRDETMÉNYEK.

Szám 925/1886.

(103) 3-3.

Pályázati hirdetés.

Szent-ágotthai járáshoz tartozó Nagysink mezővárosban az állatorvos állomása tíresedésbe jött, melynek következtében a pályázat ezennel hirdettetik ki, miszerint pályázni kívánok a képességi, az eddigi szolgálati okmányait, — az államnyelven kívül a többi nyelvek jártasságát, valamint az erkölcsi bizonyítvány és a keresztlevelet folyó hó 31-ig bemutatni kötelesek.

Ezen állomással következő jutalmazások, melyekhez Nagysinken kívül ezen járás felső rész községei is járulnak, össze vannak kötve

- 1.) évi fizetés 400 frt.
- 2.) évi lakbér 50 frt.
- 3.) hivatalos és magán kiszá-
lásokért az ingyen fuvar mel-
lett napidíj címén 1 frt 50 kr.
- 4.) ezenkívül minden beteg
látogatásért külön 20 kr.
- 5.) a faizási jog mint a többi
nagysink polgárok.

Szent-Ágottha, 1886. évi márcz. 6.
A járás szolgabírája,
Schäser.

PAPP FERENCZ

butorgyártó

ajánlja a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe Brassóban, a Czer-na- és Nagy-utca sarkán lévő, dúsan felszerelt

butorraktárát.

Ugyanitt megrendelések mindennemű asztalos és kár-
pitos munkákra a legjutányosabb áron elfogadtatnak.

Diófaournirok négyszögláb 3 krért kaphatók.

„BUREAU CONCORDIA”

(88) 4-6

hatóságilag engedélyezett, foglalkozást közvetítő és cselédszerzési intézet
BRASSÓBAN, főpiacz 326. sz. alatt, a városkapitányság mellett.

Az alázattal alólírotnak van szerencséje a t. cz. közönségnek illem-
teljesen jelenteni, miszerint én egy már érezhetővé vált szükségleten segí-
tendő, az itteni főpiaczon egy közvetítő üzletet nyitottam, és különös meg-
tiszteltetésnek fogom tartani, ha becses megbízásaival felkerestetném s sze-
rencsémnek tartandom azokat mindenkor készséggel és a legpontosabban
végrehajtani.

Mindazon tisztelt szolgálatadók és szolgálatot keresők, kik a fenti
czimemhez fordulni hajlandók, meggyőződhetnek arról, hogy főtörekvésem
oda irányul, lelkiismeretes, igazságos és gyors eljárás által tiszt-
elt megbízóimat kielégíteni és hogy üzletemnek kiterjedtséget s jó hírnevet
szerezzenek.

A t. cz. közönség becses megbízását elvárva, maradok tisztelettel

Töpfner Frigyes.

Alkalmi bevásárlás

KOVÁSZNAI és KERESZTESY

NŐI DIVAT- ÉS KÉSZ ÖLTÖNY-TERMÉKBEN

Brassó, főter.

A raktári készlet egy részét tartalmazó női divat-ruha-
kelmék, ugymint: beige, loden, feulec, cachimirok, mosó
creton, satinok, flanellek és posztók, ugyancsak esőköpenyek
és felsők a közeledő

— tavaszi évadra —

bel- és külföldre tett nagy megrendeléseink következtében és helyi-
ségünk kis kerete miatt igen előnyös áron adatnak el.

(79) 9-*

Elismerési oklevél.

1873.

Bécsi világkiállítás

BEER J. unokaöcsse

butorgyári raktára

Brassó, nagy-utca 526. sz.

ajánlja gazdagon felszerelt raktárát ki-
zárólag jól, rendesen s gondosan dolgo-
zott butorokban a legolcsóbb árak s biz-
tos kezeség mellett.

Ugyanitt diófa s egyéb tönkök vá-
sároltatnak. (87) 7-20

Nikola Alapítvány - Kolozsvári Központi Fogyasztói Kö-

500 aranyat

fizetek annak, a ki

Dr. Greensill salicyl-sav-szájvizének

(egy palack ára 40 kr.) használatánál valaha ismét fogfájást kap, vagy
szája szaggal bir. — Dr. Greensill fogszepe, a szájviz után használandó.
a fogakat vakító fehérré teszi. Ártalmatlanságáért kezeség. — Ára 40 kr.
Kapható gyógytárakban, illatszerekkel s jobb fodrászoknál.

Dr. Greensill Róbert, tanár Párisban.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten, király-utca
12. sz.; Brassóban: Kropácsy Ferencz úrnál (nagy-utca 486. sz.) (99) 4-20

Meghívás.

(106) 2-2

A brassói rabsegélyező-egylet
folyó évi március hó 21-én d. e. 11 órakor
tartja meg

1886. évi közgyűlését

a városi tanács üléstermében,
melyre az egylet tagjai tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

- 1.) Az igazgató-választmány és a számvizsgáló bizottság évi
jelentésének előterjesztése.
- 2.) Számvizsgáló bizottságának megválasztása.
- 3.) A választmány indítványa a tükör és három tanítónak
jutalmazására.
- 4.) Netáni indítványok tárgyalása, melyek azonban a közgyű-
lés megtartása előtt legalább egy nappal az elnökségnek
írásban átadandók.

Brassó, 1886. március 13-án.

Az igazgató-választmány.

* Nagyön mérsékelt árak *

Pontos kiszámítás.

Zsigmond Áron

(90) 5-6

fűfűszabó,

a ki 9 évig mint szabász működött t. SCHWARZE
és BARTHA urak üzletében,

teljesen új szabó-üzletet

nyitott

Brassó, klastrom-utca 8. sz. alatt.

Raktáron lesznek a legújabb divatu *brünni*,
angol s *francia szövetek*, nemkülönben a
brassóiak is.

Kitűnő szabás, gondos munka s olcsó árak
által igyekezni fog a n. é. közönség minden-
nemű igényeit kielégíteni, — csak kéri kegyes
pártfogását.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszkö-
zöltetnek.

* Teljesen új szabó-üzlet *

Huzás már jövő Hóban!

Kincsem 1
Sorsjegy

11 sorsjegy 10 ft
csak

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. || 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, váci-utca 6. sz.